

**LÄNSRÄTTEN I
BLEKINGE LÄN**

L-M Nilsson

DOM
2009-09-30
Meddelad i
Karlskrona

Mål nr
941-09

SÖKANDE

Peab Sverige AB, 556099-9202
Margaretetorpsvägen
260 92 Förslöv

Ombud: Johan K Nilsson
Peab AB
Box 808
169 28 Solna

MOTPART

Ronneby kommun
372 80 Ronneby

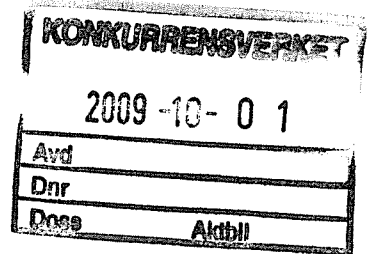
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Länsrätten bifaller Peab Sverige ABs ansökan om överprövning på så sätt att Ronneby kommuns tilldelningsbeslut upphävs och förordnar att upphandlingen i sin helhet ska göras om.

Länsrättens inhibitionsbeslut den 10 september 2009 ska inte längre gälla.

BAKGRUND

Peab Sverige AB (Peab) har hos länsrätten ansökt om överprövning av Ronneby kommuns beslut att anta Mörebyggen ABs (Mörebyggen) anbud avseende upphandling av nybyggnad av ridanläggning på fastigheten Ronneby Påtorp 3:1.

Länsrätten har den 10 september 2009 förordnat att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

YRKANDEN

Peab yrkar att länsrätten ska upphäva kommunens tilldelningsbeslut samt besluta att utvärderingen ska göras om utan beaktande av Mörebyggens anbud samt på ett sådant sätt att det/de anbud antas som medför lägst totalpris för samtliga fyra entreprenader, oavsett om detta medför att de fyra delentreprenaderna tilldelas en eller flera anbudsgivare. Alternativt yrkar Peab att länsrätten ska upphäva kommunens tilldelningsbeslut samt besluta att utvärderingen ska göras om på ett sådant sätt att det/de anbud antas som medför lägst totalpris för samtliga fyra entreprenader, oavsett om detta medför att de fyra delentreprenaderna tilldelas en eller flera anbudsgivare. Slutligen yrkar Peab att länsrätten i vart fall ska upphäva kommunens tilldelningsbeslut samt besluta att upphandlingen i sin helhet ska göras om.

Ronneby kommun motsätter sig bifall till ansökan.

PARTERNAS TALAN

Peab anför till stöd för sin talan i huvudsak följande. I ett tilldelningsbeslut den 2 september 2009 informerade Ronneby kommun bolaget om att kommunen hade beslutat att tilldela Mörebyggen en entreprenad, vilken bestod av fyra delentreprenader, avseende nybyggnad av en ridhusanläggning i Påtorp. Kommunen hade tagit upp Mörebyggens anbud till prövning trots att Mörebyggen hade lämnat ett anbud som i flera avseenden avvek

från förfrågningsunderlaget. Om Mörebyggens anbud inte hade tagits upp till prövning skulle Peab ha tilldelats samtliga fyra entreprenader. Peab skulle dessutom ha tilldelats en av de fyra entreprenaderna även om det var korrekt att uppta Mörebyggens anbud till prövning. Av förfrågningsunderlaget framgår att ABT 94 ska tillämpas. Av ABT 94 framgår att definitionen av "huvuddel" är angiven del av kontraktarbetena för vilken en angiven del av kontraktssumman har fastställts. Det går således inte att, i en offentlig upphandling, åstadkomma en entreprenad med huvuddelar såvida inte anbudsgivare, på anmodan i förfrågningsunderlaget, i sitt anbud upplyser hur anbudssumman fördelar sig på olika entreprenaddelar. Av förfrågningsunderlaget framgår vidare att anbudsgivarna skulle använda sig av ett anbudsformulär. Mörebyggens anbud saknade vissa i formuläret angivna prisuppgifter. Mörebyggens anbud saknade vidare en uppgift om att Mörebyggen i sitt anbud hade beaktat kommunens ändringar av förfrågningsunderlaget den 17 juni 2009. – Efter upphandlingens avslutande fick Mörebyggen komplettera sitt anbud. Av den kompletterande handlingen framgår hur Mörebyggen hade fördelat anbudssumman på de olika entreprenaddelarna. Handlingen inkom till kommunen den 14 juli 2009, dvs. efter anbudstidens utgång. Kompletteringen innehåller inte heller alla de i anbudet utelämnade prisuppgifterna, varför anbudet inte heller efter kompletteringen var komplett. Mörebyggens anbud borde därför inte ha tagits upp till prövning. Genom att ta upp Mörebyggens anbud till prövning har kommunen accepterat ett anbud som inte uppfyller skall-kraven som uppställts i förfrågningsunderlaget och därmed agerat i strid med principerna om likabehandling och transparens. Kommunen har även agerat i strid med ovan nämnda principer genom att tillåta Mörebyggen att komplettera sitt anbud med tidigare helt utelämnade uppgifter. Även efter kompletteringen var anbudet så bristfälligt att det inte borde ha tagits upp till prövning. Vidare borde anbudet inte ha tagits upp till prövning, eftersom Mörebyggen inte hade prissatt de arbeten som framgick av kommunens ändring av förfrågningsunderlaget den 17 juni 2009. Om kommunen

hade förkastat Mörebyggens anbud skulle Peab ha tilldelats samtliga fyra entreprenader, varför bolaget har lidit skada eller riskerar att lida skada på grund av kommunens agerande. Kommunen har i vart fall agerat felaktigt genom att i strid med förfrågningsunderlaget inte behandla de fyra entreprenaderna var för sig.

Ronneby kommun anför till stöd för sin talan i huvudsak följande. Enligt förfrågningsunderlaget har entreprenören möjlighet att lämna anbud på hela eller delar av den totala entreprenaden, dock ska markentreprenaden gälla hela entreprenaden. Det finns inget skall-krav att anbudsformuläret ska vara ifyllt i samtliga delar. Det skall-krav som ställs i förfrågningsunderlaget är att separat pris ska lämnas på tak över gödselgropar. Det kravet har Mörebyggen uppfyllt. Under anbudstiden skickades förtydligande där kommunen dels förlängde anbudstiden, dels förtydligade delar av beskrivningar i förfrågningsunderlaget. Förtydligandena var föranledda av frågor från anbudsgivare under anbudstiden. I samband med anbudsprövning äger beställaren enligt förfrågningsunderlaget rätt att infordra uppgifter och handlingar för komplettering av anbudet. En sådan komplettering inkom till kommunen den 14 juli 2009 efter begäran. Andra kompletteringar begärdes inte in. Kommunen valde att inte dela upp entreprenaden i olika delar. Vidare valde kommunen att bygga både ridhus A och B, varför kostnaden för reducering av VVS-arbeten och elinstallationer saknade betydelse. I förfrågningsunderlaget angavs endast att entreprenaden kunde komma att genomföras med olika entreprenörer och kommunen har därmed inte avvikit från förfrågningsunderlaget. Kommunen har antagit det lägsta anbudet för totalentreprenaden.

UTREDNING

I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande. Anbudsgivaren ska, för att ett anbud ska kunna antas, vara registrerad i aktiebolags-, handels- eller föreningsregistret; registrerad för redovisning och inbetalning av mervärdes-

skatt, innehållen preliminär A-skatt och arbetsgivaravgifter och fri från skulder för svenska skatter och sociala avgifter. Entreprenören har möjlighet att lämna anbud på hela eller delar av den totala entreprenaden, dock ska markentreprenaden gälla hela entreprenaden. Entreprenaden kan komma att genomföras med olika entreprenörer på de olika entreprenaddelarna, men med samordningsansvar m.m. för totala entreprenaden på den entreprenör som utses för entreprenaddel 1. Entreprenaden är indelad i fyra huvuddelar enligt följande. Entreprenaddel 1 består i mellanbyggnad, stall A och B, VVS- och elinstallationer för alla entreprenaddelar och samordningsansvar m.m. för alla entreprenaddelar. Entreprenaddel 2 består i ridhus A inklusive läktare på långsida. Entreprenaddel 3 består i ridhus B och entreprenaddel 4 består i markentreprenad. Separat pris ska lämnas på tak och gödselgropar. Förfrågningsunderlagets består bl.a. av ABT 94 och formulär till anbud, som ska användas vid anbudslämnande. Beställaren förbehåller sig rätten att lämna kompletterande uppgifter och föreskrifter under anbudstiden. Anbud ska vara beställaren tillhanda senast den 22 juni 2009. I samband med anbudsprövningen äger beställaren rätt att infordra uppgifter och handlingar för komplettering av anbudet. Anbudet ska, för att delta i den slutliga utvärderingen, uppställa ett godtagbart kvalitetssäkringssystem samt uppfylla kommunens miljökrav. Av de anbud som slutligen värderas kommer det anbud som har den lägsta anbudssumman att antas.

Av kompletterande föreskrifter den 15 juni 2009 som ska medräknas i anbud framgår att anbudstidens utgång ändrades till den 26 juni 2009.

Av förtydliganden av beskrivningar den 17 juni 2009 framgår bl.a. att markentreprenaden inte skulle delas på entreprenaddel 1-3.

Av anbud den 26 juni 2009, lämnat av Mörebyggen, framgår bl.a. att de erbjuder sig utföra den totala entreprenaden för 33 000 000 kr. Om tak över gödselgropar utförs tillkommer 500 000 kr.

Av kompletterande anbud den 13 juli 2009, lämnat av Mörebyggen, framgår bl.a. att de 33 000 000 kr fördelar sig med 22 000 000 kr på entreprenaddel 1, 5 000 000 kr på entreprenaddel 2, 3 500 000 kr på entreprenaddel 3 och 2 500 000 kr på entreprenaddel 4.

DOMSKÄL

Enligt 16 kap. 1 § LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Av 2 § samma kapitel framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av 9 kap. 8 § andra stycket LOU framgår att en upphandlande enhet får begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Likabehandlingsprincipen syftar, förutom allmänna rättssäkerhetsskäl, till att förhindra att en snedvriden konkurrens uppkommer. Upphandlingen får

inte gynna eller missgynna vissa leverantörer på ett obehörigt sätt. Hänsyn måste därvid tas även till leverantörer som valt att inte lämna anbud. –
Transparensprincipen innebär att upphandlingsprocessen ska kännetecknas av öppenhet och förutsebarhet. Principen innebär bl.a. att förfrågningsunderlag ska utformas så tydligt att leverantörerna vet vad den upphandlande myndigheten efterfrågar.

Länsrätten gör följande bedömning.

Kommunen har i beslut den 2 september 2009 tilldelat Mörebyggen en entreprenad avseende nybyggnad av en ridhusanläggning i Påtorp. Frågan i målet är om Mörebyggens anbud uppfyller de i förfrågningsunderlaget uppställda skall-kraven, om Mörebyggens komplettering av sitt anbud varit tillåten samt om kommunen varit oförvägrad att tilldela Mörebyggen hela entreprenaden trots att det fanns anbud som varit lägre i de olika entreprenaddelarna.

Länsrätten konstaterar inledningsvis att kommunen i förfrågningsunderlaget som skall-krav angett att ett anbud ska uppställa ett godtagbart kvalitetssäkringssystem, att anbudet ska uppfylla kommunens miljökrav och att det i anbudet ska lämnas ett separat pris på tak över gödselgropar. Därutöver uppställs vissa skall-krav avseende anbudsgivarens förutsättningar. Det har i målet inte gjorts gällande att Mörebyggens anbud inte skulle uppfylla ovan nämnda krav.

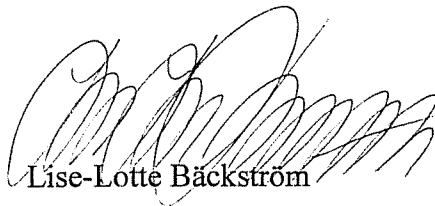
Kommunen har vidare i sitt förfrågningsunderlag angett att entreprenörer har möjlighet att lämna anbud på hela eller delar av den totala entreprenaden. Detta synes inte vara uppställt som ett skall-krav. Länsrätten anser dock att kommunen, för att rättvist kunna väga anbuden mot varandra varit tvungen att veta vad de olika entreprenörerna begärt i de olika delarna. Kommunen kunde därmed inte, med nämnda anbud, tilldela Mörebyggen

entreprenaden utan att därigenom bryta mot den i LOU uppställda likabehandlingsprincipen. Kommunen har dock i förfrågningsunderlaget förbehållit sig rätten att vid anbuds prövande kräva in kompletteringar. Så har också skett av Mörebyggen som den 14 juli 2009 inom med ovan nämnd komplettering av anbudet. Detta är tillåtet under förutsättning att det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Såvitt framgår av utredningen har Mörebyggen i sitt kompletterande anbud endast fördelat det tidigare lämnade prisbeloppet på de olika entreprenaddelarna. Länsrätten finner mot bakgrund av att priset för totalentreprenaden efter kompletteringen var detsamma att kompletteringen inte kan ha haft avgörande betydelse för utgången i upphandlingen. Kompletteringen var således tillåten och kommunen var därefter oförhindrad att ta upp Mörebyggens anbud till prövning.

Kommunen har tilldelat Mörebyggen den totala entreprenaden trots att det i entreprenaddel 1 och 3 fanns anbud som var lägre än Mörebyggens. Kommunen har i sitt förfrågningsunderlag angett att entreprenaden kan komma att genomföras med olika entreprenörer på de olika entreprenaddelarna. Vidare har angetts att av de anbud som slutligen värderas kommer det anbud som har den lägsta anbudssumman att antas. Formuleringen är oklar och det framgår inte om den lägsta anbudssumman syftar på totalentreprenaden eller på de olika entreprenaddelarna. Länsrätten finner mot bakgrund härav att förfrågningsunderlaget inte är så tydligt utformat att leverantörerna vet vad den upphandlande myndigheten efterfrågat.

Länsrätten finner mot bakgrund av ovan att kommunen, genom att tilldela Mörebyggen den totala entreprenaden, har brutit mot de grundläggande principerna i LOU samt att detta har medfört att Peab lidit eller kan komma att lida skada. Peabs ansökan om överprövning ska därför bifallas på så sätt att Ronneby kommuns tilldelningsbeslut upphävs, varvid upphandlingen i sin helhet ska göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1d).

Lise-Lotte Bäckström

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledningen förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.